

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ποσοτικές Μέθοδοι

ΤΟΜΟΣ Α

Ν. ΜΠΛΕΣΙΟΣ

Επιχειρησιακά
Μαθηματικά

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Επιχειρησιακά Μαθηματικά

Copyright © 2002

Για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Οδός Παπαφλέσσα & Υψηλάντη, 26222 Πάτρα

Τηλ.: (0610) 314094, 314206, Φαξ: (0610) 317244

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

του τόμου

Επιχειρησιακά Μαθηματικά

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος της Θεματικής Ενότητας

Γεώργιος Μποχώρης

Επιμέλεια Έκδοσης

Ευτυχία Μαρκουλάκη

Συγγραφή

Νικόλαος Μπλέσιος

Κριτική Ανάγνωση

Δημήτριος Μαγκούτης

Επιμέλεια στη Μέθοδο της Εκπαίδευσης από Απόσταση

Φραγκίσκος Μπατζιάς

Γλωσσική επιμέλεια

Νόρα Πετρίτη

Τεχνική επιμέλεια

Typorama

Καλλιτεχνική επιμέλεια – Ηλεκτρονική σελιδοποίηση

Typorama

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ/1997-2002

ISBN: 960-538-386-1

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993

απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Ποσοτικές Μέθοδοι

ΤΟΜΟΣ Α

Επιχειρησιακά Μαθηματικά

ΠΑΤΡΑ 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή στη Θεματική Ενότητα	9
<i>Γ. Μποχώρης</i>	
Πρόλογος	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
Συναρτήσεις μιας μεταβλητής	13
Σκοπός	13
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	13
Έννοιες-Κλειδιά	13
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	14
Ενότητα 1.1	
Συναρτήσεις μιας πραγματικής μεταβλητής	15
1.1.1 Εισαγωγή.....	15
1.1.2 Συναρτήσεις μιας πραγματικής μεταβλητής	16
1.1.3 Πεδίο ορισμού και πεδίο τιμών	21
Ενότητα 1.2	
Γραφικές παραστάσεις συναρτήσεων μιας μεταβλητής	25
1.2.1 Γραφικές παραστάσεις	25
1.2.2 Απόσταση δύο σημείων του επιπέδου	30
1.2.3 Κύκλος	31
Ενότητα 1.3	
Γραμμικές συναρτήσεις μιας μεταβλητής	37
1.3.1 Γραμμικές συναρτήσεις	37
1.3.2 Εξίσωση της ευθείας	39
1.3.3 Γραμμικά υποδείγματα	41
1.3.4 Πολυωνυμικές συναρτήσεις.....	50

1.3.5 Δευτεροβάθμιες συναρτήσεις	51
Σύνοψη	56
Παράρτημα	57
Βιβλιογραφία	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Παραγωγή συναρτήσεων μιας μεταβλητής 65

Σκοπός	65
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	65
Έννοιες-Κλειδιά	65
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	66

Ενότητα 2.1

Κλίσεις καμπυλών	67
2.1.1 Οι κλίσεις των καμπυλών	67
2.1.2 Η κλίση της εφαπτομένης και η παράγωγος	69
2.1.3 Η παράγωγος ως ρυθμός μεταβολής.....	74

Ενότητα 2.2

Όρια συνάρτησης	78
2.2.1 Όριο συνάρτησης – Προκαταρκτικά	78
2.2.2 Ορισμός της έννοιας του ορίου	79
2.2.3 Κανόνες παραγωγίσης	82

Ενότητα 2.3

Παραγωγή ειδικών συναρτήσεων	92
2.3.1 Σύνθετες συναρτήσεις και παραγωγή	92
2.3.2 Πεπλεγμένες συναρτήσεις και παραγωγή	96
2.3.3 Αντίστροφες συναρτήσεις και παραγωγή.....	99
2.3.4 Ελαστικότητα	103
Σύνοψη	106
Παράρτημα	107
Βιβλιογραφία	109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Όρια και συνέχεια συναρτήσεων 111

Σκοπός	111
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	111
Έννοιες-Κλειδιά	111
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	112

Ενότητα 3.1

Όρια συναρτήσεων.....	113
3.1.1 Ορισμός του ορίου συνάρτησης.....	113
3.1.2 Συνεχείς και ασυνεχείς συναρτήσεις	116

Ενότητα 3.2

Συνεχείς και παραγωγίσιμες συναρτήσεις	120
3.2.1 Συνέχεια και παραγωγισιμότητα συναρτήσεων	120
3.2.2 Προτάσεις και θεωρήματα συνεχών και παραγωγίσιμων συναρτήσεων	121
Σύνοψη	131
Παράρτημα	132
Βιβλιογραφία.....	133

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Βελτιστοποίηση πραγματικών συναρτήσεων μιας μεταβλητής 135

Σκοπός	135
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	135
Έννοιες-Κλειδιά	135
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	135

Ενότητα 4.1

Κριτήρια βελτιστοποίησης	137
4.1.1 Εισαγωγή.....	137
4.1.2 Βασικοί ορισμοί	137
4.1.3 Κριτήρια πρώτης και δεύτερης παραγώγου για ακρότατα σημεία	139
4.1.4 Κυρτές και κοίλες συναρτήσεις – σημεία καμπής	142

Ενότητα 4.2

Παραδείγματα και εφαρμογές.....	146
--	------------

Σύνοψη	148
Παράρτημα	149
Βιβλιογραφία.....	154

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ολοκλήρωση συναρτήσεων μιας μεταβλητής 155

Σκοπός	155
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	155
Έννοιες-Κλειδιά	155
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	155

Ενότητα 5.1

Ολοκλήρωση συναρτήσεων	156
5.1.1 Εισαγωγή.....	156
5.1.2 Αόριστο ολοκλήρωμα.....	156
5.1.3 Ορισμένο ολοκλήρωμα	161
5.1.4 Θεμελιώδες θεώρημα του ολοκληρωτικού λογισμού	166

Ενότητα 5.2

Μέθοδοι ολοκλήρωσης.....	170
5.2.1 Παραγοντική ολοκλήρωση	170
5.2.2 Ολοκλήρωση με αντικατάσταση	172
5.2.3 Ολοκλήρωση ρητών συναρτήσεων	174
5.2.4 Γενικευμένα ολοκληρώματα	177

Σύνοψη	179
Παράρτημα	180
Βιβλιογραφία.....	183
Γενική Βιβλιογραφία	183
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη του Τόμου.....	184